

ECCERI-HOMO

Source: Eric Berne - SORSKÖNYV 1972

182. oldal.

Családi kultúra

A sorskönyv-analitikusok kedvenc jelszava: “Keresd a gyűrűizmot!” A testnyílásainkon található gyűrűs záróizmokról, orvosi nyelven sphincterekről van szó. Freud 6 és Abraham 7 vetették fel elsőként, hogy karakterstruktúránk a testnyílásaink köré szerveződik. Hasonlóképpen szerveződnek a játszmák és a sorskönyvek, sőt jórészt a pszichológiai tünetek is. Amint a vacsoraszatnál láthatjuk, a családi kultúra a “családi gyűrűizom” körül forog, és ha rájövünk, mi az adott család kedvenc záróizma, máris nagyot léptünk előre a páciens gyógyításának terén.

A szóban forgó négy izom a száj, a végbél, a húgycső és a vagina külső gyűrűs záróizma. Vannak belső záróizmok is, melyek szoros kapcsolatban állnak a külsőkkel. A pszichoanalízis egy illuzórikus gyűrűizmot is tekintetbe vesz, a kloákát.

Bár a szájnak is megvan a maga külső záróizma, az orbicularis oris, az “orális” családokat nem elsősorban ez érdekli (vannak persze családok, ahol a fő mottó az, hogy “Tartsd csukva a szádat”). Az orális családok legfőbb beszédtemája az étkezés, az érintett záró izmok pedig a torok, a gyomor és a patkóbél gyűrűizmai. Az orális családok rendszerint diétabolondok, és rettenetesen féltik a gyomruk egészségét. E témákat étkezés közben is gyakran felemlengetik. E családok hisztérikus tagjai gombócot éreznek a torkukban és a megfulladástól rettegnek, a pszichoszomatikus családtagok kedvenc tünete pedig a nyelőcsőgörcs, a gyomorgörcs vagy a patkóbélgörcs. A tünetképzés másik megjelenési formája, hogy az ilyen családok tagjai hányingert éreznek, valóban gyakran hányanak, illetve attól félnek, hogy egyszer véletlenül a családi asztalra taccsolnak.

A végbél záróizma, a legendás anus, a par excellence gyűrűizom. Az anális családok fő beszédtemái a bélmozgások, a hasajtók és a beöntések. Számukra az élet egyfajta mérgező valami, amitől minél előbb és bármi áron meg kell szabadulni. Az ilyen családokat elbűvölik a bélből kikerülő termékek, és tagjaik

roppant büszkék önmagukra és gyermekeikre, ha ez a termék nagy, kemény és jól formált. A hasmenést annak gazdag és bőséges mivolta alapján jegyzik, lankadatlan érdeklődést mutatnak a véres vagy nyálkás vastagbélgyulladás iránt, bár ez utóbbit a finoman tartózkodó elhatárolódás légköre lengi körül. A családi kultúra kibogozhatatlanul összefonódik a szexualitással (vagy a szexualitásellenességgel), a fő mottó pedig az, hogy “Tartsd szorosan a feneked lyukát, különben megdugnak”. Ez rendszerint pókerarcú viselkedéssel párosul, s az ilyen családok általában vagyonosak.

Az uretrális (húgycsőközpontú) családok sokat locsognak, mondókájuk végeztével néha kicsit dadognak is. Mintha a beszélgetést sohasem lehetne befejezni, mintha mindig maradna még néhány bennszorult csepp, melyet a legközelebbi alkalommal még ki lehet préselni. A beszélgetések nem szükölködnek maró és gúnyos megjegyzésekben, a családtagok a látványos és fröcskölő veszekedések nagymesterei. Némely gyermek fellázad ez ellen, összeszorítja húgycsőizmát, és a végsőkéig visszatartja a vizeletét. Eközben élvezi az így keletkező feszítő és kellemetlen érzeteket, s az élvezet akkor éri el csúcspontját, amikor végre elengedhetik magukat – rendszerint éjjel az ágyban. (A könyv szerzője tisztelettel kéri a kedves Olvasót, hogy ne veréssel próbálja gyógyítani ágybavizelő gyermekét.)

Vannak családok, ahol étkezés közben arról beszélgetnek, milyen gonosz dolog is a szex. Mottójuk: “A mi családukban a nők keresztbe teszik a lábukat.” Még ha nem is teszik keresztbe a lábukat, az ilyen nők mindenesetre szorosan összezárv tartják hüvelyük záróizmát. Más családokban a hüvely záróizma laza és tágas, a lábukat pedig széttárják – a családi étkezések során vulgáris és pornográf megjegyzések röpködnek.

A fenti példák tehát a gyűrűizom-elméletet, más szóval a gyermeki szexualitás elméletét mutatják be. E teóriát Erik H. Erikson fejtette ki a legrészletesebben és legvilágosabban. Erikson öt fejlődési szakaszt említ, melyek mindegyike egy-egy anatómiai testtáj köré szerveződik (orális, anális, illetve genitális). Minden zónát öt különféle módon “használhatunk”. E módusok közül (“visszatartó”), eliminatív (“kiürítő”) és intruzív (“behatoló”). Ily módon huszonöt lehetőségből álló mátrixot kapunk. E lehetőségek némelyikét Erikson konkrét attitűdökkel és jellemvoná-

sokkal hozza összefüggésbe, másokat a fejlődés különböző szakaszaiként azonosít, s ezek nagymértékben hasonlóak a sorskönyvvezérelt életutak mintázataihoz.

Erikson szóhasználatával élve, a “Tartsd csukva a szádat” című szülői parancs orál-retentív, a “Tartsd szorosan a feneked lyukát” anál-retentív, a “Tartsd összezárv a lábaidat” pedig falikus-retentív utasítás. Az ételrajongás orál-inkorporatív, a rendszeres hányás orál-eliminatív, a trágár beszéd pedig intruzív jellemvonás. Az ebédlőasztalnál folytatott beszélgetés jól leképezi a családi kultúra és a zónák és móduszok közötti viszonyt. A “Schlemiel” játszma például zónáját tekintve anális, az “Én csak segíteni próbálok rajtad” a módusz szerint intruzív, az “Alkoholista” pedig orális inkorporatív.

A mitikus “kloáka-záróizom” olyan zavart emberek elképzelésében létezik, akiknek a Gyermeki énje úgy véli, hogy a férfiak is és a nők is csupán egyetlen testnyílással rendelkeznek “ott lent”, s ezt kedvükre nyitogathatják és csukogathatják. Ez olyan sorskönyvekhez vezet, amelyeket a kicsit is realiztikusan gondolkodó személyek igen nehezen képesek követni, különösen, ha a száj is benne van a dologban. A katatón skizofrén például igen könnyedén képes arra, hogy egyszerre zárja be összes testnyílását: olyan szorosan tartja záróizmait, hogy semmi sem mehet se ki, se be a száján, a hólyagján és a végbelén keresztül, s ezért folyamatosan gyomorszondáztatni, katéterezni és klistélyozni kell, hogy egyáltalán életben maradjon. A sorskönyvi szlogen ez esetben úgy hangzik, hogy “Inkább halj meg, de ne engedd be őket!”. A Gyermeki ezt szó szerint veszi, a baj csak az, hogy fogalma sincs a záróizmok természetéről és működéséről.

A sorskönyvek többsége azonban mégis főleg egyetlen záróizom köré szerveződik, és pszichológiai vonatkozásaik is e fíziofiziológiai terület körül zajlanak. Ezért mondják a sorskönyv-analitikusok, hogy “Keresd a gyűrűizmot!”. Már egyetlen záróizom állandó megfeszítése is kihat a test összes többi izmának működésére, ez pedig befolyásolja a személy lelkiállapotát s így azt is, hogy hogyan viselkednek majd vele mások. A mechanizmust a “meggyült szálka” modellje révén érthetjük meg.

Ha Példabeli Jancsinknak a jobb lába nagyujja meggyúlik egy kis szálka miatt, akkor Jancsi sántítani fog. Ez hatással lesz a lábizmaira, s később megfeszülnek a hátizmai. Egy idő után már

a vállizmai is megfeszülnek, majd elmerevül a nyaka, a tarkója, és állandó fejfájása lesz. Jancsi egyre kevesebbet fog mozogni, miáltal egész teste elnehezül, és keringési, majd emésztési problémái támadnak. E ponton bárki felsóhajthat: “Hát bizony, nagyon nehéz probléma ez, hiszen az egész test beteg, és nemcsak az izmok, hanem a belső szervek is érintettek.” A sebész azonban így szól: “Képes vagyok meggyógyítani Jancsit.” Kimetszi a szálkát, elmúlik a fertőzés, Jancsi újra fut, mint a nyúl, kilazul a nyaka és a tartója, elmúlik a fejfájása, és minden újra a régi lesz. Hiába érinti tehát a folyamat az egész testet, a szálka megtalálásával és eltávolításával orvosolható a baj. A végén nemcsak Jancsi nyugszik meg, hanem a környezetében élő emberek is fellélegezhetnek.

Hasonló eseményláncolat történik, amikor a testnyílásunkon lévő záróizmot feszítjük meg. Ilyenkor is megfeszülnek a környező izmok, ennek ellensúlyozására belépnek távoli izomcsoportok, és végül az egész test érintetté válik. Mindezt könnyen demonstrálhatjuk. Tegyük fel, hogy a kedves Olvasó, mialatt ül és olvassa ezt a könyvet, megfeszíti az anális gyűrűizmát. Azonnal észlelni fogja, hogy e mozdulat révén a hát alsó izmai és a lábizmai is feszesebbekké váltak. Ha feszes anusszal feláll a székből, érezheti, hogy alsó ajka lebiggyed, és a tarkóizmai is megfeszülnek. Ez hát az a jelenség, hogy az anus megfeszítése az egész test izomdinamikájára kihat. Pontosan ugyanez történik azokkal az emberekkel, akik a “Tartsd szorosan a feneked 185lyukát, különben megdugnak” sorskönyvi jelszó szerint élnek. Testük minden izma érintett, és ez az arckifejezésükön is tükröződik. Ezt mások észlelik, és éppen ez az a jel, amire a másik személy Gyermekije reagál! Na persze nem mindenki, hanem csak azok, akik a saját sorskönyvük értelmében szereplőtársakat keresnek maguknak. Az adott személy sorskönyvének antagonistái.

A dolog a következőképpen történik. Tegyük fel, hogy él egy szorosan tartott lyukú férfi, Agnus, és az ő sorskönyvi antagonistája, egy Lana nevű nő. Lana keresi Agnust, és Agnus keresi Lanát. A találkozás pillanatában Lana azonnal felismeri az ő emberét, mégpedig annak arckifejezéséről. Gyermekijének intuitív érzése hamar beigazolódik, ahogy beszélgetéseik során megosztják egymással attitűdjeiket és véleményeiket. Az Agnusok

életében a Lanának az a szerepük, hogy beindítsák a sorskönyvi átkapcsoló mechanizmust. Agnusnak ugyanis csak ellentétes sorskönyve az, hogy mindig szorosan tartsa a fenekelyukát, az igazi sorskönyve valami más. Akármennyire igyekszik is Agnus, hogy betartsa a szüleitől kapott lyukszorítási parancsot, elkövetkezik az idő, amikor egy pillanatra ellazul. Lana csak erre várt! Átkattintja a sorskönyvi kapcsolót, és – küldetésének teljesítése során – így vagy úgy, de megdugja (átejt, tönkretesz) Agnust. Agnust újra és újra megdugják mindaddig, amíg keményen igyekszik tartani a fenekelyukát. A sorskönyv kacagva virul – kivéve, ha Agnust nyertesnek nevelték, mert akkor ő dug meg másokat, mint például a sikeres pénzemberek.

A sorskönyv-analitikus tehát keresi a gyűrűizmot, hogy megtudja, miként is mennek a dolgok. A sorskönyvét abbahagyó páciens testének minden izmából eltűnik a feszültség. A nő, aki azelőtt szorosan tartotta az anusát, attól fogva nem fészkelődik a székén, a korábban összeszorított hüvelyű nő pedig immár soha többé nem ül úgy, hogy a jobb lábát szorosan rákulcsolja a bal bokájára.

Az ebédlőasztal autokratái tehát megtanítják gyermekeiket, hogy melyik izmukkal bilincseljék testüket a sorskönyvükhöz.

További Ecceri-homo

[http://www.guo.hu/___WORDPRESS/Laszlo-Hortobagyi_Gayan-Uttejak-Orchestra/_Thoughts_Hortopaedia/2012_Humanpride_Vol.II._\(eL-Horto2012\).pdf](http://www.guo.hu/___WORDPRESS/Laszlo-Hortobagyi_Gayan-Uttejak-Orchestra/_Thoughts_Hortopaedia/2012_Humanpride_Vol.II._(eL-Horto2012).pdf)

Nádas Péter - Párhuzamos történetek

Jelenkor Kiadó 2005

ISBN 9-636763-73-9

https://konzervatorium.blog.hu/2012/05/07/pornograf_anarchizmus_nadas_peter_potencialis_nobel_dija_ele

<http://epa.oszk.hu/01300/01326/00069/13rolroll.htm>

Az *anus mundi* és a hozzá kapcsolódó szkatologikus látomás így a legáltalánosabb,

egyben legkonkrétabb antropológiai jelkép is a regényben. Test a testtel a maga anyagi realitásában csupán egyféleképpen kapcsolódhat össze: úgy, hogy testének váladékait a másik testébe üríti, illetve a másik testének váladékait a maga testébe fogadja. *Inter urinas et faeces nascimur*, „húgyban-szarban születünk”, mondotta Ágoston, váladékaink és az őket kiválasztó, illetve - mások váladékainak esetében - elnyelő testnyílásaink az egyetlen kommunikációs közegünk, sugallja **Nádas a Párhuzamos történetek** minden lapján. Szereplőinek élete, az őket hajtó vágy az emberi közösség vágya, a másik testével folytatott anyagcsere jegyében telik - és persze a keserű kudarc jegyében, hiszen a közösülés közössége, a testi egyesülés csupán pillanatnyi lehet. Sőt pillanatnyi sem, hiszen váladékaink, éppen azért, mert kiválasztottuk őket, eleve le- és kiválnak testünkből, bennük már nem mi vagyunk, aki a másik testének részévé válik (s persze azzá is csupán ideiglenesen). A vágy ezért fordul agresszióba, személyesbe, de kollektív és hatalmi erőszakba is, mely a másik ember testébe való behatolással, a másik test elroncsolásával és megcsonkításával, emberek, illetve embertömegek megkínzásával és megsemmisítésével kísérti meg a tragikusan lehetetlent: a másik testének teljes magunkévá tételét. Ez csupán egyetlen módon lehetséges: emberevés formájában."